

COVID-19 ja teiste ülemiste hingamisteede nakkushaiguste ülevaade seisuga 18.12.2023

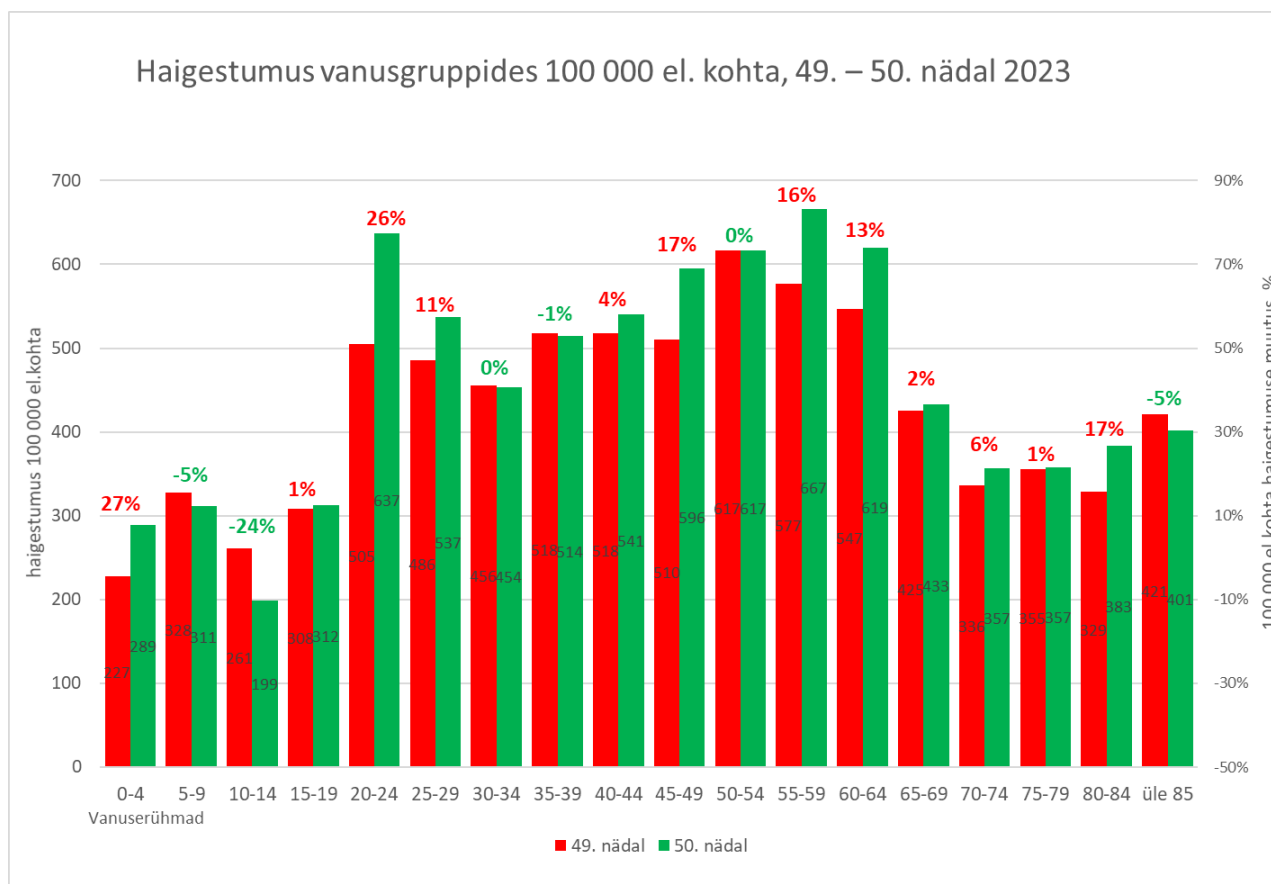
50. nädala jooksul lisandus Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) andmeil 6 378 haigusjuhtu (808 laboratoorselt kinnitatud ja 5570 kliiniliselt diagnoositud). Registreeritud haigusjuhtude üldarv on võrreldes eelmise nädalaga kasvanud 6,3% võrra. Kõigist haigestunutest on diagnoos kinnitatud laboratoorselt (PCR, antigeeni kiirtest tervishoiutöötajate juures) 13% juhtudest. 18.12.2023 seisuga on viimase 14 päeva haigestumus 100 000 elaniku kohta 930,8 sealhulgas laboratoorselt kinnitatud juhtude korral 116,7.

50. nädalal tehti 3 504 testi (263 testi 100 000 el. kohta). Positiivsete testide osakaal moodustab 23,1% (49. nädalal – 22,2%).

Haigete vanuseline jaotus (laboratoorselt ja kliiniliselt diagnoositud haigusjuhud kokku)

Haigestumuse kasv aeglustub igas vanuserühmas, enamuses vanusrühmades püsib haigestumus stabiilsel tasemel. Suuremat haigestumise vähenemist (24%) on täheldatud koolilaste seas vanuses 10-14a. Suuremat haigestumise juurdekasvu täheldati vanusrühmades 0-4a ning 20-24a (vastavalt 27% ja 26%).

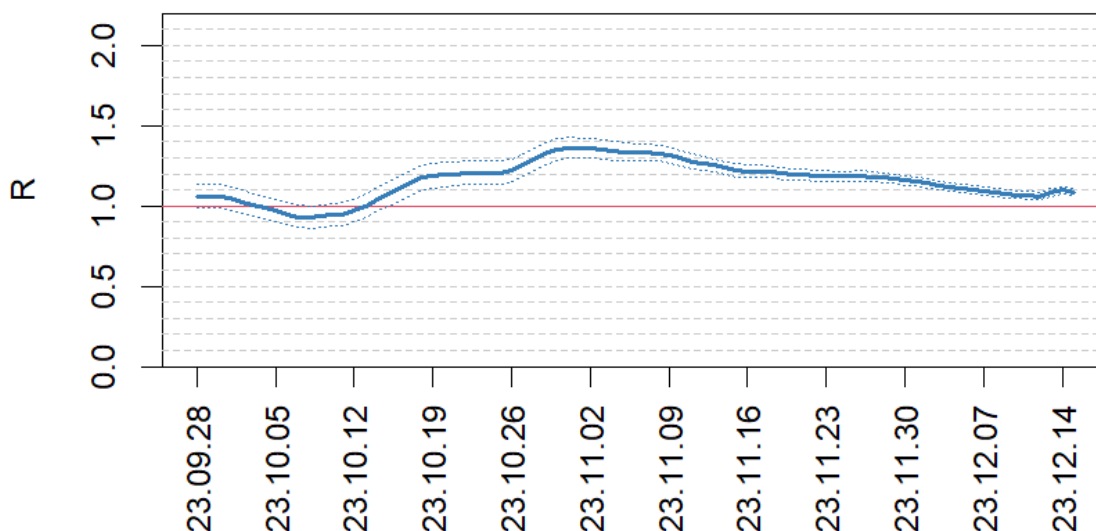
Inimesed vanuses üle 60a. moodustavad 25,0% haigete üldarvust, nende osakaal kõigist laboratoorselt kinnitatud juhtudest on 57,8%.

Nakatamiskordaja R

15. detsembri seisuga oli R 1.09 (95% tõenäosusega vahemikus 1.06 kuni 1.11), haigestumus stabiliseerub.

R hinnang: Eesti kokku, alates 28.09.2023 (15.12 seisuga)

Hospitaliseerimine

Haiglate andmeil hospitaliseeriti 50. nädala jooksul 361 patsienti nii COVID-19 põhi- kui ka kaasuva haigusega (eelmisel nädalal 344). COVID-19 põhihaiguse tõttu vajas hospitaliseerimist 131 patsienti (eelmisel nädalal – 121) ehk 36,4% kõigist COVID-19 hospitaliseeritutest. Intensiivravi vajas 13 patsienti, juhitalval hingamisel oli kuus patsienti.

Üle 60a. hospitaliseeritud patsientide osakaal moodustab 75,6% kõikidest COVID-19 põhihaiguse tõttu hospitaliseeritud patsientidest, neist patsiendid vanusrühmas 81a ja vanemad moodustavad 46,9%.

106 inimest ca 29,4% hospitaliseeritutest on haiglaravil COVID-19 hospitaalinfektsiooni tõttu, mis on seotud muude põhjuste tõttu haiglaravile sattumisega COVID-19 peiteajal. Mõned puhangud on seotud ka külastajate poolt sissetoodud nakkusega. Suurem osa haigestumisi on kerge kuluga.

Haiglate poolt edastatud esialgsel andmetel esines 13 COVID-19 kaasuva ja põhihaigusega surmajuhtumit. Tervise Arengu Instituudi surma põhjuste registri poolt valideeritud ning avaldatud andmete järgi suri 2023. a. algusest kuni septembrini (k.a.) COVID-19 tõttu 166 inimest, neist esimesel poolaastal 160, juulis 2, augustis 1 ning septembris 3. ([SD15: Surmade esialgsed registreerimisandmed põhjuse, soo, maakonna ja kuu järgi. PxWeb \(tai.ee\)](#)).

Hoolekandeesutused

Hoolekandeesutustes on jälgimisel kokku 12 COVID-19 kollet. 50. nädalal lisandus 102 haigestunud klienti. Hospitaliseeriti 2 klienti.

Regionaal- osakond	Kollete arv	49. nädal nakatunute arv			neist lisandunud viimase 7 päevaga	Kollete ja koldes nakatunute arvu muutus võrreldes eelmise nädalaga
		Kliente	Personal	Kokku		
PRO	0	0	0	0	0	↔
IRO	3	64	12	76	64	↑
LäRO	3	108	5	113	33	↑
LõRO	0	0	0	0	0	↔
KOKKU	6	172	17	189	97	

Regionaal- osakond	Kollete arv	50. nädal nakatunute arv			neist lisandunud viimase 7 päevaga	Kollete ja koldes nakatunute arvu muutus võrreldes eelmise nädalaga
		Kliente	Personal	Kokku		
PRO	1	8	2	10	8	↑
IRO	3	93	14	107	29	↓
LäRO	4	95	1	96	12	↓
LõRO	4	58	18	76	49	↑
KOKKU	12	254	35	289	98	

Reoveeseire

50. nädalal on seiratud kokku 28 proovi ning reoveeseire tulemuste põhjal on SARS-CoV-2 viiruse sisaldus reovees püsinud võrreldes eelmise nädalaga märkimisväärsete muutusteta. Reoveeseire alusel jäid seiratud proovid 4 oranžile ehk kõrgele ohutasemele (Valga, Narva, Keila, Järve), 20 kollasele (mõõdukale) ning 4 rohelisele (madalale) ohutasemele.

REOVEESEIRE ÜLEVAADE

50. NÄDAL

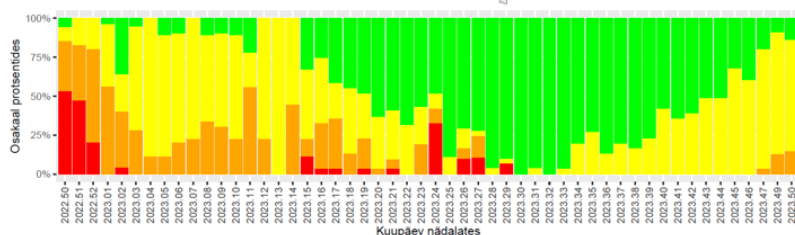
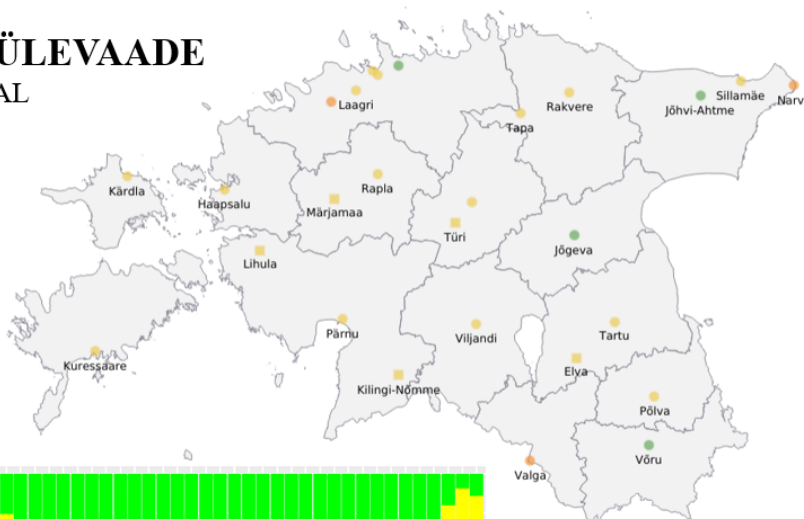
Proove kokku 28:

Punaseid: 0

Oranžid: 4

Kollased: 20

Rohelised: 4

Sekvenerimine

Kõik sekveneritud proovid kuuluvad XBB pangoliinile, neist

BA.2.86 variant moodustab 50,67% kõikidest sekveneritud proovidest;

XBB.1.5-like+F456L 34,67%

XBB.1.5 12%

XBB (XBB 1.16 ja GK1.1) 2,67%

Sentinelseire

Sentinelseire andmete põhjal on gripilaadsete viiruste suhtes positiivseks osutunud proovide osakaal 56% (eelmisel nädalal – 76,9%).

50. nädala sentinelseire andmete alusel domineerib SARS-CoV-2, moodustades 20% kõikidest uuritud sentinel-proovidest. Suurem haigestunute osakaal registreeriti vanemaealiste ja täiskasvanute seas.

A-gripiviiruste osakaal kasvab, moodustades 12%. Suurem grippi haigestunute osakaal on registreeritud koolilaste (5-14a) seas.

Teiste viiruste osakaal (paragripi-, adeno- ja rinoviirused) moodustab võrdselt igaks 8%.

Hospitaliseeritud patsientide vaktsineerimisstaatus (tagasiulatuvalt)

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse andmetel olid novembri ja detsembri jooksul kõik COVID-19 põhihaiguse tõttu hospitaliseeritud patsiendid vaktsineerimata.

Kõikidest COVID-19 hospitaliseeritud patsientidest 85,7% olid üle 60 a. Kaks juhtumit lõppesid surmaga, mõlemad patsiendid olid vanuses 85+ a.

Informatsioon muude nakkushaiguste kohta

Gripp

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse andmetel registreeriti 50. nädala jooksul 6 615 ägedate respiratoorsetesse nakkustesse haigestunud, neist 25,7% olid lapsed vanuses kuni 14.a. Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse andmetel registreeriti 50. nädalal 466 gripijuhtu (eelmisel nädalal – 190), neist 236 olid laboratoorselt kinnitatud.

Ägedate respiratoorsete haiguste tõttu arstide poole pöördunute arv kasvas nädalaga 6 protsenti. Gripipi haigestunute arv suurenes 145% võrra.

Gripipi haigestumine on tõusutrendil, haigestumuse intensiivsust saab eelmise nädala andmete põhjal hinnata keskmiseks, gripilevikut laialdaseks.

Keskmine haigestumus 100 000 elaniku kohta oli 35,0. Eesti keskmisest suurem oli gripipi haigestumus Harjumaal, Läänemaal ning Pärnumaal.

Gripiviirus levib kõikides vanusrühmades. Kõige rohkem on gripipi haigestunud kuni 15-aastaste laste hulgas.

Hetkel ringleb Eestis üheaegselt kaks gripiviiruse alatüüpi: A gripiviirus alatüüp A(H1N1)pdm09 ja A gripiviirus alatüüp (H3N2). Täpsemalt määratleti 24 A-gripiviirust, nendest 17 olid A gripiviiruse alatüübid A(H1N1)pdm09 ja 7A (H3).

A gripiviiruse (A(H1N1)pdm09) iseärasuseks on paljudel juhtudel suhteliselt kerge kliiniline pilt: palavik madalam kui 38°C, üksikud respiratoorsed sümptomid nagu köha või kurguvalu, mistõttu inimesed ei pöördu haiguse korral alati arsti poole, jätkavad töölkäimist. Nii võib juhtuda, et lõpuks arsti juurde jõudes on patsiendid juba raskes seisundis, vajades hospitaliseerimist või koguni intensiivravi.

Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) esialgsetel andmetel oli 50. nädalal gripipi tõttu haiglaravil 12 patsienti. TEHIK-u täpsustatud andmeil hospitaliseeriti viimase kahe nädala jooksul 38 inimest. Hooaja algusest ehk 2023. aasta 40. nädalast hospitaliseeriti kokku 76 inimest, neist üle 54 protsenti haiglaravi vajanutest on olnud lapsed ja noorukid vanuses kuni 19 eluaastat.

Uuel gripipi hooajal on enim ohustatud lapsed, eriti kuni 2- aastased lapsed, kes oma elus ei ole kokku puutunud veel gripiviirusega ning ka riskigruppi kuuluvad inimesed: eakad ja kroonilisi haigusi põdevad inimesed.

Järeldus

Ägedate ülemiste hingamisteede respiratoorsete nakkuste valimipõhise uuringu kaudu (sentinel-seire) registreeritud andmete põhjal saab haigestumuse intensiivsust hinnata keskmiseks, gripipi ja SARS-CoV-2 viiruste levikut laialdaseks.

On alanud gripiviiruste epideemiline levik.

COVID-19 haigestumus on stabiliseerumas, nakatumiskordaja $R = 1.09$ (95% tõenäosusega vahemikus 1.06 kuni 1.11).

Nii SARS-CoV-2 kui ka gripiviiruse leviku kasvu on põhjustanud nõrgenenud immuunsusega inimeste suur arv ning hingamisteede hügieenireeglite eiramine, haigena tööle/ kooli käimine ja kokkupuude haigusnähtudega inimestega.

Prognoos

Terviseamet prognoosib, et COVID-19 nakatanute arv püsib stabiilselt kõrgemal tasemel *ca* 2-3 nädalat, kuid hospitaliseerimiste arv jätkab kasvamist veel 1-2 nädalat.

Tavapärane grippi haigestumuse tõus kestab keskmiselt 14 nädalat, neist keskmise ja kõrge intensiivsusega periood kestab tavaliselt 4-7 nädalat.

Grippi haigestunute arv jätkab kasvamist 2-3 nädala jooksul, seejärel püsib stabiilselt kõrgemal tasemel *ca* 3-4 nädalat.

Eelnevate viirushooegade kogemuste alusel saab öelda, et koolivaheajal haigestumuse kasv peatub, kuid tänu jõuluajal nii ürituste kui ka kontaktide suuremale arvule, hakkab taas kasvama nii haigestumiste kui ka hospitaliseerimiste arv.

Võttes arvesse, et vanusrühmas 60+ on vaksineerimise või läbipõdemise järgne immuunsus ajaga vähenenud ning on suurenenud inimeste arv, kes on SARS-CoV-2 kui ka grippi viiruste suhtes vastuvõtlikud, kasvab selles vanusrühmas suure tõenäosusega järgnevatel nädalatel raskemate haigusjuhtude arv ning haiglaravi vajadus.

COVID-19 ja grippi tõttu ei ole hetkel tervishoiusüsteemile ülekoormuse ohtu, kuid nii COVID-19 kui ka grippi ja RSV leviku kasv toob kaasa haiglaravi vajaduse suurendamist ning ka tervishoiuteenuse osutajatele suurema koormuse.